

Qorti tal-Appell Kriminali

Onor. Imhallef Consuelo Scerri Herrera, LL.D., Dip Matr., (Can)

Appell Nru: 25 / 2018

Il-Pulizija

vs

Aldo Tanti

Illum, 15 ta' Settembru, 2020

Il-Qorti,

Rat l-akkuzi dedotti kontra l-appellant Aldo Tanti, detentur tal-karta ta' l-identita' numru 45168(M), akkuzat quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta):

Talli Fix-xhur ta' Jannar, Frar u Marzu tas-sena elfejn u sbatax (2017) naqas li jaghti lil Isabella Tanti, is-somma ta' hames mitt Ewro (€500) ta' kull xahar, ffissata minn dik il-Qorti jew stipulata fil-kuntratt bhala manteniment ghal uliedu u/jew martu, fi zmien hmistax-il (15) jum minn dak il jum li fih, skond l-ordni jew dak il-kuntratt kellu jhallas is-somma.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) tas-17 ta' Jannar, 2018 fejn il-Qorti wara li rat l-Artikolu 18 u 338(z) tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta. Wara li semghet lill-partijiet jittrattaw fuq il-piena li setghet tinghata lill-imputat.

Il-Qorti sabet lill-imsemmi imputat hati tal-akkuzi kif dedotti mill-Prosekuzzjoni u kkundannatu ghal xahar prigunerija.

Il-Qorti fessret fi kliem car, il-portata ta' din is-sentenza lill-imputat.

Rat ir-rikors tal-appellanti Aldo Tanti minnu pprezentat fil-25 ta' Jannar, 2018 fejn talab lil din il-Qorti joghghobha tilqa' dan l-appell billi filwaqt li **TIKKONFERMA** l-parti tas-sentenza fejn sabet lill-appellant hati tal-imputazzjoni migjuba fil-konfront tieghu, **TIRRIFORMA** s-sentenza appellata fil-parti tal-piena inflitta u dan billi minflok timponi piena aktar ekwa u gusta ghac-cirkostanzi tal-kaz.

Rat l-aggravji tal-appellanti u cioe':-

Illi l-esponenti appellant ser ikun qieghed jinterponi dan l-umil appell mill-piena erogata fil-konfront tieghu.

A. Piena Eccessiva

Illi l-esponenti appellant qieghed jibbaza dan l-appell tieghu fuq il-piena erogata fil-konfront tieghu hu qieghed jilmenta illi l-piena erogata mill-ewwel Qorti u cioe' dik ta' xahar prigunerija hija wahda sproporzjonata u eccessiva tenut kont tac-cirkostanzi.

Illi bid-dovut rispettt kollu meta l-Ewwel Onorabli Qorti giet sabiex tikkunsidra dwar il-piena, ikkunsidrat biss illi reati ta' dan it-tip ma ghandhomx ikunu accettati. L-Ewwel Onorabli Qorti, bir-rispett kollu naqset milli tikkunsidra punt importanti HAFNA; U CIOE' ILLI L-ESPONENTI APPELLANT, MA GHANDU L-EBDA TIP TA' PROBLEMI MAL-GUSTIZZJA. Illi anke' kieku stess l-esponent kellu xi kundanni precedenti kellu jinghata l-opportunita' mill-Qrati illi jirrifirma ruhu; AHSEB U ARA META L-APPELLANT HUWA CITTADIN IDONEJU.

Illi filfatt, sahsitra gie spjegat lill-Ewwel Onorabli Qorti illi l-esponent, prezentement, jinsab fl-impossibilita' li jhallas manteniment lil martu, tenut kont tal-fatt illi qieghed jghix fuq il-penzjoni tal-invalidita' peress illi tant il-qaghda medika tieghu spiccat u marret lura, li lanqas biss ghadu tajjeb biex jahdem. Illi l-esponent ma hux qieghed jghix bil-penzjoni tal-invalidita' b'kapricc, izda ghaliex hu jinsab mahkum minn dipressjoni qawwija hafna, tant li anke' sahtu marret lura u ta' spiss jinqalawlu kumplikazzjonijiet medici.

Illi minkejja l-fatt li l-esponent ma kellu ebda ghazla ohra ghajr li jammetti ghall-imputazzjoni migjuba fil-konfront tieghu, l-Ewwel Onorabbli Qorti kellha alternattivi ohrajn bhala sentenza fil-konfront tal-esponentl. Illi bid-dovut rispett, jekk l-esponent ikun gewwa l-habs, dan ma hu se jghin xejn u lil hadd u dan peress li l-ewwelnett l-esponent lanqas biss huwa postu l-habs, t-tieni, il-qaghda medika tieghu ser tkun ta' detriment kbir ghalih u barra minn hekk, *il-parte civile* Isabella Tanti ma hi ser taghmel l-ebda gwadan minn dan kollu. Ghaldaqstant, il-fatt illi l-esponent gie ikkundannat ghal xahar prigunerija, hija piena eccessiva fil-konfront tieghu.

Illi fl-umli fehma tal-esponent l-Ewwel Qorti, ma tatx l-importanza misthoqqa lill-aspett riformattiv, u ghalhekk il-piena inflitta, kemm fil-kwalita' taghha, u sussidjarjament u minghajr pregudizzju, fil-kwantita, ma tohloqx bilanc bejn l-aspett retributtiv u dak riformattiv, tant accenat u accettat, fil-kuncett ta' gustizzja kriminali fiz-zminijiet ta' llum.

Il-Qorti u l-gurisprudenza nostrana DEJJEM ghalmitna illi l-ewwel haga illi ma ghandha tipprova taghmel il-Qorti, meta tinstab htija, hija li tirriforma lill-hati, u timponi biss piena karcerarja meta ma jkunx hemm toroq alternattivi; specjalment persuna b'fedina penali nettissima!!

Illi bosta drabi l-Qrati saħqu fuq il-bzonn ta' piena li ghandha tkun mezz riformattiv, a skapitu tal-mezz deterrent fil-piena. Fil-fatt fis-sentenza Il-Pulizija vs. Stephen Spiteri moghtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali fit-tnejn u ghoxrin (22) ta' Settembru tas-sena elfejn u tlieta (2003), il-Qorti qalet illi:

Konsiderata l-piena bhala mezz ta' riforma tal-imputat fl-interess tieghu u tas-socjeta', izjed u izjed din il-piena karcerarja tidher inadatta. Infatti, permezz taghha, tifel ta' kondotta sa issa tajba, u li diga', bil-fatti, wera' soghba tarreat li ghamel, ser jinjtehet ghal soggorn ma' nies li fil-maggjoranza taghhom huma delinkwenti recidivi multipli (l-appellant f' dal kaz mhux recidiv). B'hekk minflok jigi riformat, hemm il-possibilita' illi

huwa jiehu lezzjonijiet fid-delinkwenza ... tara illi huwa opportun illi inehhi l-impressjoni illi l-iskop tal-ligi kriminali u tal-piena huwa biss illi jkun ta' deterrent biex jghallem lil dak li jkun illi 'crime does not pay'. Huwa certament kuncett illi ghamel zmien u kien il-kuncett predominanti, pero llum ilkuncett m'huwiex aktar ta' piena retributtiva, imma ta' sistema restorattiva, fejn anke jekk hu possibbli u safejn hu possibbli, u tenut kont anki tac-cirkostanzi kollha tal-kaz, kif ukoll tal-precedenti kriminali tal-imputat, isir tentattiv biex mhux biss issir rikonciljazzjoni bejn l-agent tad-delitt u l-vittma li tkun sofriet danni u anke sofferenzi ohrajn, imma anki illi jkun hemm possibilita' illi dak li jkun jigi nformat u jikkonvinci ruhu illi ghandu jsegwi t-triq it-tajba.

Illi inoltre ssir referenza ghas-sentenza moghtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali fl-ismijiet Il-Pulizija vs. Terry Graham, datata hamsa u ghoxrin (25) ta' Marzu tas-sena elfejn u erbatax (2014) fejn allavolja l-Qorti sabet htija tal-appellant ghall-akkuza ta' traffikar irriteniet:

Illi l-fedina penali tal-appellant tindika li l-ahhar darba li hu gie misjub hati f'dawn il-Qrati kien fl-10 ta' Ottubru, 2005 fuq incident, dwar il-pussess ta' droga, li jmur lura ghall-20 ta' April, 2000. Ovjament, hemm dan l-appell li jirrigwarda incident li gara fl-1 ta' Marzu, 2008. Ghalhekk, fuq medda ta' tmien snin dan hu t-tieni kaz li ghandu l-appellant. Illum, l-appellant qed jahdem bi profitt u mix-xhieda ta' l-imghallem tieghu johrog messagg pozittiv li dina l-Qorti ma tistax ma tiehdux in konsiderazzjoni. Jekk verament irridu r-riforma ta' bniedem li hu mahkuma mill-vizzju tad-droga t-triq li tghaddi mill-habs ma tizra ebda riforma fih. Irridu nkunu ta' idejat wiesghin u nghinu, f'dan il-kaz lill-appellant, biex dawn in-nies jistghu jiehdum posthom fissocjeta' u ma jigux konsiderati bhala theddida lis-socjeta'. Dan li qed jinghad diga' ntqal minn

din il-Qorti diversament presjeduta meta ndikat 'a window of opportunity'. L-appellant sabha fix-xoghol. Din il Qorti tittama li l-fiducja li qed taghti lillappellant jissarraff pozittivament.

Fis-sentenza fl-ismijiet ta' Il-Pulizija vs Charlot Aquilina, deciza mil-Onorabbli Qorti tal-Magistrati fis-sebgha (7) ta' Novembru, tas-sena elfejn u tmienja (2008) il-Qorti sahqet fuq il-bzonn, illi persuna ghandha tinghata cans iehor fil-hajja taghha, la darba turi car illi hemm ir-rieda ta' bidla.

Ghal finijiet ta' piena il-Qorti kkunsidrat bir-reqqa kollha dovuta is-Social Inquiry Report esebit a fol. 104 et sequitur tal-process minn fejn jirrizulta li l-imputat kellu trobbija instabli, li huwa kellu problema serja ta' abbuz mid-droga... u li huwa ilu ma jabbuza mid-droga b' mod kontinwu ghal dawn l-ahhar erba' snin... li tul dawn l-ahhar erba' snin kienu qed isiru urine sample tests lill-imputat u dawn dejjem irrizultaw fin-negattiv... Il-Qorti wara li kkunsidrat dan kollu jidrilha li ghalkemm mill-fedina penali tal-imputat jirrizulta li huwa inghata opportunitajiet rega' qabad it-triq il-hazina ghaliex kien ghadu jabbuza mid-droga, irrizulta wkoll li dawn l-incidenti jirrisalu ghal qabel is-sena 2003, u cioe' ghal qabel ma l-imputat beda u ttermina b'success il-programm residenzjali, u ghalhekk l-imputat ghandu jinghata l-ahhar opportunita' sabiex jirrifirma ruhu u jaqbad definittivament it-triq it-tajba speccjalment meta wiehed jikkunsidra li illum il-gurnata l-imputat oltre li ttermina b'success il-programm residenzjali ghandu xoghol stabli u anki hajja familjari wkoll pjuttost stabli.

Fis-sentenza, Il-Pulizija vs Ritmar Hatherly u Justin Farrugia, deciza mill-Qorti ta' l-Appell fid-9 ta' Ottubru, 2008, il-Qorti, filwaqt li ghamlet referenza ghal xi kazijiet ohra qalet hekk:

Issa, ghalkemm huwa veru li qorti ghandha dejjem toqghod attenta li ma tizvalutax il-mizuri mhux karcerarji a disposizzjoni taghha

b'applikazzjoni taghhom bl-addocc u minghajr ma tiehu kont xieraq tal-antecedenti penali ta' dak li jkun, mill-banda l-oħra s-sempliċi fatt li persuna tkun precedentement inghatat probation jew conditional discharge ma jfissirx necessarjament li ma tkunx tista', jew li m'għandhiex, fil-kazijiet li jikkwalifikaw terga' tinghata probation jew conditional discharge jew tigi applikata fil-konfront tagħha xi mizura oħra taht il-Kap. 446.

F'dan ir-rigward din il-Qorti tagħmel referenza għal dak li ngħad fis-sentenza tagħha tat-18 ta' Jannar 2001 fl-ismijiet Il-Pulizija v. George Farrugia:

“Issa, huwa veru li l-appellat għandu fedina penali li ffit din il-Qorti rat bħalha. Bizzejjed jingħad li dina l-fedina penali tiehu xejn anqas minn 42 faccata. L-appellat illum għandu erbgħin sena, u f'dawn l-erbgħin sena huwa kellu xejn anqas minn 77 kundanna mill-Qrati ta' Gustizzja Kriminali. Kien hemm xi okkazzjonijiet fis-snin sebghin u fil-bidu tassnin disghin meta l-qrati applikaw fil-konfront tiegħu sia l- Artikolu 5 kif ukoll l-Artikolu 9 tal-Kap. 152; il-bqija talkundanni, pero`, jinvolve multi u habs...” Apparti li din il-Qorti ma tistax taqbel ma' l-Avukat Generali fejn dan jgħid li s-sitwazzjoni ta' l-appellat hija “irreversibbli” - fil-fehma tal-Qorti hija l-mewt biss li ggib stat jew sitwazzjoni ta' irreversibilita` assoluta - anqas ma tista' din il-Qorti tikkondividi l-fehma ta' l-Avukat Generali li Ordni ta' Probation hu indikat biss għal “first offenders” zghazagh. Anke fil-kaz ta' persuna ta' eta` mhux zghira u li forsi hu recidiv, tista' titfacca fil-hajja ta' dik il-persuna a window of opportunity li permezz tagħha jkun jista' jinkiser ic-ciklu ta' kundanni u ta' prigunerija.

Finalment, b'relevanza għal dan l-aggravju l-appellant jirrileva illi kif intqal mill-Qorti tal-Appell Kriminali fis-sentenza fl-ismijiet Il-Pulizija vs Publius Said deciza fid-disgha (9) ta' Lulju tas-sena elfejn u tlieta (2003) u f'diversi sentenzi sussegwenti:

l-ghan ewlieni tal-legislatur meta introduca din il-kontravvenzjoni (referenza ghar-reat kontravvenzjonali kontemplat fl-artikolu 338(z) tal-Kap 9 xi ftit tas-snin ilu kien li jgib pressjoni fuq persuni li jkunu riluttanti li jhalsu manteniment lid-dipendenti taghhom u mhux li jippunixxi biss ghall-ksur tal-ordnijiet tal-Qrati, li kif intqal ghandhom dejjem jigu obduti u osservati skrupolozament.

Illi ghaldaqstant, l-esponent umilment jissottometti illi l-piena erogata fil-konfront tieghu hija eccessiva u sproporzjonata, iktar u iktar meta l-Qrati taghna taw cans u diversi opportunitajiet ohra lill-persuni illi kellhom fedina penali kkulurita u kienu sahsitra recedivi.

Rat l-atti kollha tal-kawza u partikolarment dak li gie verbalizzat seduta stante nhar l-1 ta' Settembru, 2020 u cioe li l-kwistjoni bejn il-partijiet giet transatta civilment u li l-kwerelanti m ghandhiex aktar pretensjonijiet kontra zewgha l-appellant. In oltre semghet lill-kwerelanti Isabella Tanti tghid li ma tixtieqx tixhed kotnra zewghha u li qed tiffinunzja ghal kul azzjoni kriminali fil-konfront tieghu.

Rat il-fedina penali aggornata tal-appellant ezebita mill-prosekuzjoni fuq ordni tal-Qorti.

Ikkunsidrat,

Rat l-affidavit ta' **RPC 3116 Rita Mercieca** esebit fl-atti fejn kkonfermat li l-kwerelanti Isabella Tanti kienet ghamlet rapport li zewghha l-appellant ma kienx hallasha l-manteniment dovut ghax xhur ta' Jannar, Frar u Marzu 2017 meta dan kien obligat li jghamel dan skond digriet mahrug mill-Qorti tal-Familja, rikors numru 20/2105RGM.

Rat dak li gie verbalizzat fl-atti quddiem l-ewwel Qorti nhar is-17 ta' Jannar 2018 u cioe fejn l-appellant irregistra ammissjoni ghal akkuza kif dedotta fil-konfront tieghu.

Rat li tali ammissjoni ma tistax tigi irtirata f' dan l-istadju.

Illi pero' statne li l-kwerelanti iddikajrat li m'ghandhiex pretensjonijiet ulterjuri kontra zewgha l-appellant u rat li thalset ghas-saldu civilment ghal-pretensjonijiet finanzjarji taghha u rat li tixtieq tiffinunzja ghall-azzjoni kriminali ghalkemm dan mhux possibli stante li l-akkuza hija wahda ta' ordni pubblika, din il-Qorti ser tara li jkun hemm temperament fil-piena.

Ghaldaqstant din il-Qorti qeda tikkonferma is-sentenza ta' l-ewwel Qorti fejn sabet lill-appellant hati tal-akkuza pero' stante li hawn kambjament fi-cirkostanzi tal-kaz sejra tirrevoka u thassar il-piena imnflitta mill-ewwel Qorti u minflok sejra tikkundannah twiddiba ai termini tal-artikolu 7(2)(c) tal-Kodici Kriminali, Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

(ft) Consuelo Scerri Herrera

Imhalled

VERA KOPJA

Franklin Calleja

Deputat Registratur